

Handläggare

Elina Lundbäck

Enheten för funktionshinder och beroende

20140807

Rapport avseende redogörelse av insatsen personlig assistans enligt 9 § 2 LSS-lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, 1992/93:159.

Assistansreformens genomförande

Assistansreformen genomfördes 1994. Avsikten var att öka valfrihet, ge större inflytande och bättre livskvalité för många personer med funktionsnedsättning. Avsikten var också att skapa goda möjligheter till delaktighet och jämlikhet och att kunna leva som andra. Utgångspunkten är att klienten genom insatsen ska få sitt behov av personligt stöd och hjälp i den dagliga livsföringen tillgodosedda.

Delat huvudmannaskap

Idag råder delat huvudmannaskap mellan staten och kommunen, när det gäller personlig assistans. Syftet är att fördela kostnaderna mellan de båda huvudmännen. Med personlig assistans enligt LSS och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken avses i grunden en och samma insats. Det innebär att behovet av personlig assistans utreds och bedöms enligt samma principer.

Kommunen har alltid kostnadsansvar för de 20 första timmarna av de grundläggande behovet/per vecka, i beslut som fattas med stöd av socialförsäkringsbalken. Timmar därutöver åläggs Försäkringskassan. Bedömer Försäkringskassan att tid för de grundläggande behoven inte överstiger 20 timmar i veckan avslås ansökan. Varför ansvaret hamnar hos kommunen som dock ska göra en ny självständig bedömning. Kommunen har inga skyldigheter att överta Försäkringskassans behovsbedömning, utan är fri att göra en egen oberoende bedömning.

Enligt 15 § 8 LSS ska kommunens handläggare anmäla till Försäkringskassan när någon som har ansökt om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS kan antas ha rätt till assistansersättning enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken. En sådan behovsanmälan kräver inte klientens samtycke och kan göras utan att därmed bryta mot gällande sekretess.

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS

Enligt 9 a § första stycket LSS avses med personlig assistans personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga

Besöksadress: Skogsbovägen 9–11, 134 81 Gustavsberg • Postadress: Värmdö kommun, 134 81 Gustavsberg

Växel 08-570 470 00 • varmdo.kommun@varmdo.se • www.varmdo.se • Org.nr. 01-212000-0035

funktionshinder, behöver hjälp med sina grundläggande behov (se nedan). Insatsen personlig assistans ska alltså vara förbehållen krävande eller i alla avseenden komplicerade fall.

Klienter med funktionsnedsättning som omfattas av LSS-personkrets men som inte har de grundläggande hjälpbehovet kan inte beviljas insatsen personlig assistans. Dessa personer kan däremot ha rätt till andra insatser enligt LSS samt enligt SoL.

Ansökan prövas i tre steg

Ansökan om personlig assistans prövas i tre steg. Först görs en *personkretsbedömning*. Bedöms klienten omfattas av LSS görs en prövning om klienten uppfyller de *grundläggande behoven*. Har klienten behov av hjälp med de grundläggande behoven går man vidare och bedömer om klienten har behov av hjälp med *övriga behov* (se nedan).

Fysiskt/praktisk hjälp

Verbal instruktion och motiverande insatser är inte någonting som räknas in i tidsåtgången för insatsen. Det är enbart den fysiska/praktiska hjälpen som avses (RÅ 1997. ref 28). Något krav på att stödbehovet ska ha viss tidsmässig omfattning föreligger inte, dock har tidsfaktorn självklart betydelse. Ju större stödbehovet är i tid desto mer talar för att rätt till assistans föreligger. Såväl kvantitativa och kvalitativa aspekter måste beaktas, även hur ofta hjälpen behövs. (mål nr. 5321-07. RÅ 2009 ref. 57)

Till grundläggande behov inräknas, *personlig hygien, klä av och på sig, att kommunicera, matintag* med andra eller annan hjälp som förutsätter *ingående kunskap* om klienten. Ingående kunskap delas in i två områden *aktiv tillsyn* och *kvalificerad tillsyn*.

Personlig hygien

Här avses toalettbesök och dusch.

Klä av och på sig

Kommunicera

Behov av en tredje person för att göra sig förstådd.

Matintag

Praktisk hjälp att föra skeden från tallriken till munnen. Klienten ska på ett värdigt sätt självständigt klara att inta föda.

Ingående kunskap

Aktiv tillsyn- klienter behöver aktiv övervakning då hon är fara för sig själv, för annan person eller för egendom (RÅ 1997 ref. 23).

Kvalificerad tillsyn-klienten har behov av ständig närvaro av en kvalificerad person. Denna person kan endast bytas ut av en annan person med samma kvalifikationer.

Den enskilde kan behöva hjälp med ett, flera eller samtliga grundläggande behov. För rätt till personlig assistans krävs inte att den enskilde behöver hjälp med samtliga grundläggande behov. Det är däremot viktigt att ta ställning till alla grundläggande behov, så att det framgår i utredningen om något av dessa inte är aktuellt att bedöma, tex om klienten inte behöver hjälp med att kommunicera.

Andra personliga behov

Efter bedömningen av de grundläggande behoven bedöms i ett andra steg behovet av personlig assistans för andra personliga hjälpbehov som inte tillgodoses på något annat sätt (9 a§ andra stycket LSS). Andra personliga behov kan vara behov av hjälp med att sköta sitt hem, att utöva fritidsintressen, behov av ledsagning eller annat som leder till att den enskilde kan leva ett liv så likt andra som möjligt.

Andra personliga hjälpbehov kan även uppstå i anslutning till de hjälpsituationer som ingår i de grundläggande behoven, tex. med att laga mat eller att ta fram och välja kläder. De moment som finns före respektive efter det grundläggande behovet kan räknas till andra personliga hjälpbehov.

För att hjälp med andra personliga behov ska betraktas som personlig assistans måste de utföras tillsammans med den enskilde. Om klienten önskar städ, inköp eller liknande uppgifter på tider när han/hon själv arbetar och inte är hemma är det inte möjligt att få uppgifterna utförda som personlig assistans (prop. 1992/93: 159, s. 176).

Timbelopp

Ersättningen betalas ut varje månad och beräknas efter det timbelopp som gäller för statlig assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, som regeringen fastställer varje år. För år 2014 är beloppet fastställt till 280 kr/timme. Inom ramen för det fastställda timbelopp får klienten, eller den som han/hon köper personlig assistans av, avgöra hur stor del av beloppet som ska användas till lön och andra omkostnader (prop. 2007/08:61 s. 19).

Det är inte möjligt för klienten eller dennes assistanssamordnare att använda medlen till annat än löner och andra kostnader för personlig assistenter. Med andra kostnader avses assistans – och utbildningsomkostnader, arbetsmiljöinsatser, personalomkostnader och administration. Som utgångspunkt för hur timbeloppet kan fördelas på olika kostnader används det underlag som årligen lämnas in till regeringen. Där anges att löne- och lönekostnader svarar för 87 % av timbeloppet och övriga kostnader för 13 %

Insatsens utförande

Personlig assistans enligt *LSS-lag om stöd och service till vissa funktionshindrade* ska utformas på ett sådant sätt att den enskilde har stort inflytande över hur stödet ska ges.

När den enskilde beviljas personlig assistans enligt LSS har hon/han möjlighet att välja på vilket sätt insatsen ska utföras. Hon/han kan välja att:

- Kommunen utför den personliga assistansen.
- Få ekonomiskt bidrag till skäligen kostnad och själv vara arbetsgivare eller
- Anlita en fristående anordnare, tex ett kooperativ eller en enskild firma.

En kombination av alternativen är också möjlig.

Samma gäller för assistansersättning enligt § 51 socialförsäkringsbalken.

Kommunens basansvar

I kommunens basansvar ingår att alltid utföra insatsen för de klienter som önskar. Skyldigheten inkluderar även de personer som delvis ex på kvälls- och nattetid, önskar kommunen som utförare

Kommunen har ett basansvar för insatsen personlig assistans. Med basansvar avses enligt förarbetena bland annat att kommunen alltid ska stå beredd att antingen anordna personlig assistans eller ge ekonomiskt bidrag till skäligen kostnader för att enskilda ska kunna ordna insatsen på annat sätt än genom kommunen (prop. 1992/1993:159).

Kommunen är även skyldig att på den enskildes begäran anordna personlig assistans i de fall den enskilde erhåller assistansersättning av Försäkringskassan. I kommunens ansvar ingår vidare att utföra assistans eller lämna ekonomiskt stöd för tillfälliga behov av utökad assistans som inte täcks av beviljade timmar. En klient kan exempelvis tillfälligt behöva särskild eller utökad hjälp under en semesterresa. I kommunens basansvar ingår också att på den enskildes begäran anordna personlig assistans vid tillfälliga utökningar som beror på ordinarie assistents sjukdom.

Personlig assistans vid sömn och vila

Personlig assistans kan beviljas vid sömn och vila om den hjälp som behövs är av mycket privat karaktär och därför bör ges av en person som den enskilde har valt och har förtroende för (prop. 1992/93:159 s. 64 och 70). Det kan handla om situationer när det är angeläget att begränsa antalet personer som hjälper den enskilde. Personlig assistans under dygnsvila bör motiveras särskilt, tex att klienten inte klarar att larma vid behov av hjälp. Det är viktigt att ta reda på hur klientens behov ser ut för att därefter kunna ta ställning till om det ska tillgodoses genom aktiva insatser, jour eller beredskap. Om behovet av hjälp under dygnsvilan är sådant att den personliga assistenten inte utför en aktiv arbetsinsats men finns till förfogande i den enskildes omedelbara närhet betraktas sådan tjänstgöring som tid för jour, där fyra timmars jour motsvarar en timmes aktiv personlig assistans.

Personlig assistans till barn-föräldraansvar

I de allra flesta fall är det bättre för barn och ungdomar med funktionsnedsättning att få bo kvar i sitt hem med stöd av personlig assistans än att flytta till en bostad med särskild service enligt 9 § 8 LSS.

Bedömning av barns rätt till personlig assistans sker dels enligt samma kriterier som för vuxna med funktionsnedsättning men vid bedömningen av personlig assistans för barn ska föräldraansvaret beaktas. Det hjälpbehov som går utöver det som är att betrakta som normalt föräldraansvar för alla barn i motsvarande ålder ska läggas till grund för bedömningen. Ett normalt föräldraansvar innebär något helt annat än den arbetsinsats ett barn med omfattande funktionsnedsättning kräver. Tiden och insatsen som går åt till att hjälpa ett barn med funktionsnedsättning att äta, sköta sin hygien, klä sig, röra sig, förflytta sig eller kommunicera kan vara betydligt mer omfattande och krävande. Det är behovet av extra tillsyn och omvårdnad med anledning av funktionsnedsättningen som ska ligga till grund för bedömningen av rätten till personlig assistans.

Det innebär att föräldrars ansvar för ett barns omvårdnad helt naturligt måste bedömas vara mer omfattande ju yngre barnet är (FB 6 kap 1, 2 §§).

Gemensamt hushåll

En person som har rätt till personlig assistans har inte rätt till personlig assistans för sysslor i det gemensamma hushållet som äkta makar och sammanboende personer enligt äktenskapsbalken har ett gemensamt ansvar för. En klient som är sammanboende med sin maka/make beviljas alltså ej personlig assistans för ex. städ och tvätt, då det ska tillgodoses av den make/maka som inte har en funktionsnedsättning, i enlighet med äktenskapsbalken 1987:230. 1 kap. 2,4 §§.

Personlig assistans- över 65 år

Rätten till personlig assistans enligt § 9 LSS finns kvar när klienten fyller 65 år om:

- Insatsen har beviljats innan klienten fyllt 65 år
- Ansökan om sådan insats inkommer senast dagen före 65-årsdagen, och klienten blir beviljad insatsen.
-

Insatsen får ej utökas efter det att klienten fyllt 65 år. Insatser om utökad hjälp ska istället ske med stöd av SoL.

Personlig assistans i olika verksamheter

Tid för de grundläggande behoven som tillgodoses i andra verksamheter ska som huvudregel inte medräknas. Det föreligger alltså inte rätt till personlig assistans för tid då klienten bor i en gruppboende, vistas i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet.

Hälsa –och sjukvårdsåtgärder

Behov av hjälp med enklare hälso-och sjukvårdsåtgärder kan tillgodoses genom personlig assistans efter delegation av ansvarig hälso-och sjukvårdspersonal eller om det bedömts att en hälso –och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård enligt SOSFS 2009:6. Exempelvis kan det handla om såromläggning, skötsel av kateter eller handräckning av medicin. Personlig assistans ska dock inte ersätta expertstöd eller behandling som den enskilde kan behöva (prop. 1992/93:159), men som åligger annan huvudman, landstinget (HSL).

Nya bestämmelser- stärkt kvalitet, tillsyn och kontroll av personlig assistans

Regeringen beslutade den 15 juli 2004 att tillkalla en parlamentarisk kommitté för att göra en bred översyn av personlig assistans enligt LSS och LASS-lag om assistansersättning. Kommittén tog namnet Assistanskommittén. Efter ett flertal tilläggsdirektiv, som även rörde andra insatser enligt LSS, avslutade kommittén, som ändrat sitt namn till LSS-kommittén, sitt uppdrag med slutbetänkandet, *Möjlighet att leva som andra-Ny lag och stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning* (SOU: 2008:77).

Den första januari 2011 trädde flera nya bestämmelser i LSS i kraft mot bakgrund av ovan nämnda utredning. De nya bestämmelserna skulle öka kvaliteten och tryggheten i den personliga assistansen och effektivisera resursutnyttjandet. Barnperspektivet i LSS stärktes också.

Assistansersättning regleras i socialförsäkringsbalken

Den första januari 2011 fattade riksdagen beslut om en socialförsäkringsbalk (SFS2012:110). I socialförsäkringsbalken har cirka 30 tidigare socialförsäkringsförfattningar samlats i en sammanhållen och heltäckande Socialförsäkringslag, vilket innebär att lagen (1993:389) om assistansersättning, LASS, upphävdes och att reglerna, i stort sett oförändrade, fördes över till den nya socialförsäkringsbalken. Reglerna om assistansersättning är nu samlade i kapitel 51 i Socialförsäkringsbalken.

Tillståndsgivning och tillsyn

När det gäller insatsen personlig assistans har reglerna för tillståndsgivning samt förutsättningarna för tillsyn förbättras för att säkerställa kvalitén i insatsen. Enligt § 25 i LSS har socialstyrelsen (nuvarande IVO-Inspektionen för vård och omsorg) tillsyn över all verksamhet enligt denna lag. Tillsynen gäller både enskild och kommunal verksamhet och den gäller såväl tillståndspliktig som anmälningspliktig verksamhet. Det innebär att även assistansberättigade som är arbetsgivare åt sina egna assistenter ska omfattas av tillsynen.

En enskild person får inte utan tillstånd av IVO yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans som avses i 9 § 2 LSS eller sådan verksamhet som avses i 9 § 6-10 LSS (§ 23 LSS första stycket).

Fler än en assistent

§ 23 andra och tredje stycket regleras rätten till två eller flera assistenter samtidigt, så kallad dubbel assistans. Sådan rätt föreligger först när möjligheterna att tillgodose behovet med hjälp av bidrag enligt *lagen om bostadsanpassningsbidrag* (1992: 1574) eller genom hjälpmedel har utretts. Med hjälpmedel avses sådana som regleras i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Ett förstärkt barnperspektiv

När åtgärder rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas. Bestämmelsen får betydelse främst vid utförandet av insatserna i § 9 LSS. Reglerna i LSS har utformats i likhet med vad som redan gäller enligt Socialtjänstlagen (prop. 2009/10:176 s. 31-33,74)

Registerkontroll

Lag om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder (2010:479). Av § 1 framgår att den som bedriver verksamhet som omfattar stöd och service enligt LSS åt barn inte får anställa någon för sådana insatser utan att först kontrollera registerutdrag enligt lagen om belastningsregister. (1998:620). Skyldigheten till registerkontroll avser alla insatser enligt LSS.

Barnets rätt att komma till tals

Den nya lagändringen omfattar även barnets rätt att komma till tals och framföra sin åsikt (§ 8 a, LSS).

Antal beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS i Värmdö, 2013

Antal beslut 2013 om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS var 23, av dessa 23 beslut gjordes 6 avslag och 17 bifall. Av de 6 avslagen överklagade fyra klienter avslagsbesluten till förvaltningsrätten. I tre av de fyra överklagade besluten avlog förvaltningsrätten överklagningarna. Det vill säga, förvaltningsrätten bedömde att nämnden haft fog för sina avslag i fyra ärenden. En av de fyra överklagningar återtog av klienten.

Kostnad: 2306237 kr

Antal beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS i Värmdö, första halvåret 2014

Antal beslut om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS för första halvåret av 2014 var 11 stycken, samtliga var bifall.

Kostnad: 825 000 kr

Exempel-Personlig assistans/föräldraansvaret

Nedan följer två exempel som belyser personlig assistans i förhållande till föräldraansvaret.

Ärende A

Barn

Diagnos: Autistiskt syndrom

Tidigare insatser:

Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS om 35 timmar/månad.

Övriga samhällsinsatser:

Anpassad skolgång i specialklass samt fritids, vårdbidrag, habiliterande insatser, skolskjuts, avlösarservice enligt 9 § 5 LSS.

Ansökan avsåg:

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS om 67 timmar/skolvecka och 112 timmar/ledig vecka.

Målgruppen för insatsen personlig assistans är enligt lagens intentioner, personer med stora och varaktiga funktionshinder som behöver hjälp med sina grundläggande behov. Till grundläggande behov räknas; personliga hygien, att klä av och på sig, matintag, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den enskilde.

Vid en bedömning av rätten till personlig assistans till barn ska föräldraansvaret enligt föräldrabalken beaktas (FB 1949:381). Föräldraansvaret ska beaktas på så sätt att det bara är hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn i ifrågavarande ålder som ska läggas till grund för bedömningen.

Klienten tillhörde personkretsen enligt 1 § 1 LSS. Klienten fick avslag på ansökan om assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken § 51 från försäkringskassan, då behovet avseende de grundläggande hjälpbehovet bedömdes uppgå till endast 16.6 timmar/vecka. Försäkringskassan går endast in med insatsen om de grundläggande hjälpbehovet uppgår till 20 timmar/vecka.

Frågan i målet var om klienten behövde sådan hjälp i sin livsföring som innebar att han hade rätt till insatsen personlig assistans enligt 9 § 2 LSS, för att vara tillförsäkrad goda levnadsvillkor.

Av utredningen i målet framgick att klienten vid ansökningstillfället var 6,5 år. Klienten bodde med sina föräldrar och syskon. Nämnden avlog klientens ansökan om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS med en omfattning av 67 timmar/skolvecka och 112 timmar/ledig vecka. Som skäl för beslutet angavs bl. a följande. Klientens hjälpbehov bedömdes av nämnden vara av ringa karaktär och ej av den omfattning som krävs för insatsen personlig assistans.

När det gällde personlig hygien och hjälp vid på-och avklädning framgick det av utredningen att klienten hade ett behov av hjälp vid dessa moment vid blöjbyten. Nämnden hade bedömt att hjälpbehovet som översteg föräldraansvaret uppgick till 3.17 timmar/vecka. Nämnden bedömde även att klienten hade ett hjälpbehov när det gällde kommunikation. Med beaktande av klientens ålder bedömde nämnden tiden till 4,5 timmar/veckan, det vill säga 0,5 timmar per skoldag och 1 timma/helgdag, hjälpbehov som översteg föräldraansvaret.

Nämnden bedömde att klientens hjälpbehov gällande de grundläggande behoven vid blöjbyten och kommunikation omfattade 7.67 timmar/vecka. Övrig hjälp ansåg nämnden ingick i det normala föräldraansvaret i enlighet med föräldrabalken (FB 1949:381).

Nämnden bedömde att klienten var tillförsäkrad goda levnadsvillkor genom

föräldransvar i kombination med vårdbidrag, habiliterande insatser, skolskjuts, avlösarservice, anpassad studiegång samt fritidstillsyn.

Förvaltningsrätten bedömde att hjälpbehovet som översteg föräldransvaret vid blöjbyten uppgick till 3.17 timmar/vecka. Förvaltningsrätten ansåg att det hade gjorts sannolikt att klienten hade ett hjälpbehov när det gällde kommunikering med andra barn och vuxna, utöver tiden som tillbringades i skolan. Förvaltningsrätten ansåg i likhet med nämnden och med beaktande av klientens ålder att tiden för detta kunde beräknas till 4,5 timmar/veckan, det vill säga 0,5 timmar per skoldag och 1 timma/helgdag.

Förvaltningsrätten ansåg i likhet med nämnden att den övriga hjälpen som klienten var i behov av fick anses ingå i det normala föräldransvaret för en sexåring.

Förvaltningsrätten ansåg att klienten till viss del hade ett hjälpbehov avseende de grundläggande behoven som inte omfattades av föräldransvaret. Förvaltningsrätten ansåg dock inte att det gjorts sannolikt att detta hjälpbehov var av sådan omfattning att klienten vid tidpunkten för nämndens beslut var i behov av personlig assistans för att uppnå goda levnadsvillkor. Nämnde hade således haft fog för sitt beslut. Förvaltningsrätten avslög överklagan.

Ärende B

Barn född -01

Diagnos: Måttlig utvecklingsstörning

Tidigare insatser:

Korttidsvistelse enligt 9 § 7 LSS med 43 dygn/år.

Övriga samhällsinsatser:

Anpassad skolgång, skolskjuts, habilitering samt korttidsvistelse enligt LSS.

Ansökan avsåg:

Personlig assistans enligt 9 § 2 LSS, omfattning ej specificerad i ansökan.

Klientens hjälpbehov

Personlig hygien

Klienten påkallar ej uppmärksamhet vid behov av att gå på toaletten, klienten går ej heller självständigt på toaletten. Klienten behöver hjälp med att torka sig efter toalettbesök, hjälp att dra upp byxorna samt tvätta händerna i samband med aktiviteten.

Tid beräknas till 5 min. per tillfälle * 8 tillfällen/ledig dag.

Tid beräknas till 5 min per tillfälle * 4 tillfällen/ skoldag.

Klienten behöver även hjälp med tandborstning. Tid beräknas till 3 min per tillfälle* två ggr/dag, vilket ger 6 min/dag.

Då det händer "olyckor" under dagen behöver klienten hjälp med att duscha i samband med olyckorna. Tid beräknas till 15 min/tillfälle * 3 ggr/dag, vilket ger 45 min/dag. I tiden inräknas hjälp med på-och avklädnad i samband med aktiviteten.

Hjälpbehovet för personlig hygien beräknas till 8 timmar och 57 minuter per skolvecka samt 10 timmar och 37 minuter per ledig vecka.

Tid för personlig hygien har beräknats, då det anses utöver normalt föräldraransvar att hjälpa sitt barn i samma ålder med dessa moment.

Av –och påklädnad

Klienten behöver hjälp med av –och påklädnad morgon och kväll. Tid beräknas till 5 min/tillfälle * 2 ggr/dag, vilket ger 10 min/dag.

Hjälpbehovet för på –och avklädnad uppgår till en timme och 10 min/vecka.

Tid för personlig hygien har beräknats, då det anses utöver normalt föräldraransvar att hjälpa sitt barn i samma ålder med dessa moment.

Måltider

Klienten äter självständigt, varför ingen tid för matintag beräknas.

Kommunikation

Klienten har begränsad kommunikation och behöver stöd i kommunikationen med barn och vuxna Klienten använder sig som mest av tre ord för att bilda en mening. Klientens uttal är otydligt varför det är svårt att förstå vad hon/han menar. Klienten använder enstaka tecken och är hjälpt av bildstöd. Klientens kognitiva funktionsnedsättning gör att hon uppfattar och förstår omvärlden på ett mer konkret sätt än andra. Ett barn i samma ålder utan en funktionsnedsättning kan på egen hand ha kontakter med andra barn och vuxna samt kommunicera med vänner på fritiden. Tid för kommunikation beräknas till 1 timme/vardag samt 2 timmar/ledig dag.

Hjälpbehovet för kommunikation uppgår till 9 timmar/skolvecka samt 14 timmar/per ledig vecka.

Ingående kunskap

Vårdnadshavarna uppger att klienten behöver mycket tillsyn. Hon/han kan ex. dra ut alla sina kläder från garderoben, hälla ut pärlor på golvet. När föräldrarna är och handlar tillsammans med klienten kan hon förvinna ut ur affären. Detta är ej att anses omfattas av begreppet aktiv tillsyn eller kvalificerad tillsyn i lagstiftningens mening KR, (mål nr 501-11).

Klienten beviljas personlig assistans till en omfattning av 22 timmar och 7 min/skolvecka samt 28 timmar och 47 min/ledig vecka.

Övriga behov

Klienten behöver stöd i att komma ut på aktiviteter då hon/han ej kan ta sig själv till

dessa. Klienten behöver även stöd i själva aktiviteten. Tid för detta beräknas uppgå till 3 timmar/vecka.

Tid för fritidsaktiviteter har beräknats, då barn i samma ålder utan funktionshinder kan genomföra fritidsaktiviteter utan sina vårdnadshavare.

Tid för hushållssysslor såsom inköp, städ och tvätt, har ej beräknats. Eftersom dessa aktiviteter åligger att utföras av de vuxna i hushållet.

14-08-07

Ylva Sjögren
Socialchef

Åke Strandberg
Enhetschef